

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות
18:13	17:48	16:47
18:18	17:51	16:45
18:10	17:45	16:44

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

אור הפרשה

יו"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הרב"ג דניאל זר שליט"א

י"א שבט תשע"ח ♦ גליון 8 ♦ פרשת בשלח

הרב דניאל זר שליט"א

ט"ו בשבט

מה הקשר בין האילן לאדם ומה אנו צריכים ללמוד מיום ט"ו בשבט...

מעלת הברכות

בט"ו בשבט, נהגו קהילות ישראל לעטר את השולחן במבחר פירות, לאכול מהם, ליהנות מטובם, ולהודות לבורא עולם על מגוון הפירות שברא, עשירים בטעם ועריבי ניחוח, מתוקים לחיך ויפי מראה. הגאון רבי חיים פלאגי זצ"ל בספרו 'מועדין לחיים' מוסיף ומגלה, כי המטרה בעריכת השולחן בפירות רבים ומשובחים, היא פשוט כדי לברך עליהם - לזכות לברך ברכות הנהנין בכוונה על כל פרי ופרי, מתוך הודאה אין קץ לבורא עולם על רוב טובו. אמירת הברכה על כל דבר מאכל או משקה, הינה פעולה שגרתית שאנו עושים עשרות פעמים מדי יום. הבה נתבונן בגודל השעה של אמירת הברכה, הבה נבין טוב יותר כי הברכות הינן מתנה יקרת ערך, ויש להן כח משמעותי לחיים שלנו...

היה זה לפני כמה אלפי שנים. בתקופה רוויית אסונות קשים, תיקן דוד המלך שכל יהודי יברך מאה ברכות בכל יום, כשבכך הוא מגלה שהברכות מעניקות הגנה למבצרים אותן, ושבזכותן ייפתחו שערי ישועות ונחמות. וכך נפסקה ההלכה, כי חייב כל יהודי לברך מאה ברכות בכל יום, המורכבות מהברכות שאנו אומרים בתפילות היום, ומברכות הנהנין - על מאכלות ומשקאות, המשלימות את המניין למאה ויותר.

כדי שנזכה לשמירה שהברכות מעניקות לנו, כדי שאכן 'נתחמש' באותה הגנה ייחודית העוטפת אותנו באמירת הברכות, כותב בעל ה'ספר החיים' זצ"ל כי על הברכות להיאמר בכוונה, תוך התבוננות מה אנחנו עושים עכשיו ומה משמעות המילים היוצאות מפינו. אם נברך את הברכות בכוונה ובצורה הראויה, נזכה באותה שעה לשמירה, נשתמש בכלי עתיק וותיק המגן מפני כל פגע רע.

לזוז ולא יכול ללכת, מה אני כבול, מה הבית סוהר הזה והוא שואף להתנתק מן הענף, לעוף באוויר, לעוף ברוח, חופשי ומאושר ולהרגיש כמו ציפור. נתאר לעצמנו שהעלה מצליח להתנתק מן הענף והרוח לוקחת אותו והוא עולה ויורד, הוא עף ומסתכל על העלים בעץ, מסכנים אומללים כלואים בעץ ולא זזים, אני עולה ויורד איזה יופי לי, חופשי ומאושר. והנה כשהוא שהוא נופל מתחת לעץ אז הוא הולך ומתייבש ורואה את החברים שלו על העץ הולכים ופורחים ומלבלבים, אז הוא מבין ומגיע למסקנה שעלה לעולם לא יכול להיות ציפור, כדי שעלה יפרח וילבלב חייב להיות מחובר לאילן ולשורשים שבתוך האדמה. כך אדם חושב אני חופשי ומאושר, מה יש בתוך הישיבה בתוך ארבע קירות, מה יצא ממני? תן לטייל כמו ציפור בעולם אבל כשמגיע הרגע שהוא נח על הרצפה הוא מרגיש מתייבש, לבד ואומלל. **אדם**

שמתנתק מן התורה והולך למזרח הרחוק או לעולם הגדול והוא חושב אני מטייל בעולם והולך לעשות חיים, הוא הולך לעשות מוות ולא חיים, ככה העלה הזה חושב שהוא עף באוויר, איזה כיף לי אני עולה ויורד, אבל הוא לא יודע שהוא הולך עוד מעט להתרוסק, למות ולהתייבש, עד שבה מטאטא הרחובות זורק אותו לאשפה.

אומר דוד המלך בתהילים: "שתולים בבית ה' בחצרות אלוקינו יפריחו", שתולים בבית ה' זה כמו עלה שתול ומחובר על העץ, אדם ששתול בבית ה' הרי הוא מחובר לאבות הקדושים, הוא מחובר לתורה הקדושה, הוא כמו עץ שתול על פלגי מים, יש לו שורשים עמוקים בתוך האדמה עד אברהם אבינו. אותו עלה ירוק מחובר לעץ פורח ומלבלב, אומר דוד המלך, "בחצרות אלוקינו", הוא אומנם עובד תוך חצרות ה', בתוך בית מדרש, הוא לא הולך ומסתובב בעולם אבל "יפריחו", הוא פורח. אדם שהוא מחובר לשורשים שלו לאבות הקדושים ולתורה הקדושה הוא פורח, הוא מלבלב והוא מצליח, והוא זוכה בעולם הזה להיות האדם המאושר ביותר עלי האדמות.

כולנו יודעים ט"ו בשבט הוא ראש השנה לאילנות, למעשה זה לא חג רק לאילנות, יש השוואה גדולה בין האדם לאילן, כמו שכתוב "כי האדם עץ השדה". וכמו שעץ צריך טיפול מיוחד, השקיה, טיפוח, גיזום הענפים והקוצים כדי כשיגדל לעץ חסון ויניב פירות מתוקים ועסיסיים, כך האדם, האדם כדי שיתפתח לאדם בעל מידות טובות, לאדם שיהיה מאושר בעולם הזה, צריך טיפול מיוחד. מה זה אדם? מלשון אדמה, אדם נברא מן האדמה, כמו שאם רוצים לזרוע באדמה קשה, אדמה סלעית, צריך לחרוש אותה, להשקות אותה, לזבל אותה לזרוע ואז ודאי יגדלו פירות טובים כמו שצריך, כך האדם צריך להשקיע - וכפי ההשקעה ככה התוצאות. דוד המלך אומר: "והיה כעץ שתול על פלגי מים", אין מים אלא תורה, עץ בלי מים מתייבש, עץ בלי מים הולך לאיבוד. ט"ו בשבט הוא גם חג לאדם "כי האדם עץ השדה", **עץ בלי מים הוא מתייבש, אין מים אלא תורה, אדם בלי תורה הולך לאבדון**, על ידי לימוד תורה ועל ידי לימוד המוסר אדם מתקן והופך את כל המידות הרעות שלו, הופך אותם למידות טובות, הופך למלאך עלי אדמות. אדם שאין לו מים, אין לו תורה ומוסר אז הוא לא חרוק מלהיות חס וחלילה ה' ירחם פרא אדם.

עץ כדי שיצמח טוב חייבים לגזום ממנו את כל הענפים השוטים, כך אדם צריך להתרחק מחברה רעה, משכנים רעים, אין דבר שמקלקל את האדם כמו חברה רעה, תגיד לי מי החברים שלך אני אגיד לך מי אתה, "לא לחינוך הלך הזרזר אצל העורב אלא מפני שהוא מינו". הרמב"ם אומר, אדם שחי בדור של רשעים מושחתים יגור במערות או במדברות ולא יגור ביניהם, למה כי האדם מושפע מהסביבה שלו כמו שאומר דוד המלך "חבר אני לכל אשר יראוך". **כמו שהעץ מחובר לשורשים עמוקים באדמה אז ככה צריכים להיות מחוברים לשורשים שלנו, לאבות הקדושים**. אדם שרוצה להתנתק מן השורשים שלו כמו שאומרים "להיות חופשי ומאושר" הוא דומה לעץ שיש עליו הרבה עלים. ועלה אחד רוצה לצאת, מה זה בית סוהר? כל הזמן קשור לענף, לא יכול

מתוך דרשתו השבועית של הרב דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

רגע חושבים
עמוד 4

פינת ההלכה
עמוד 3

פרשת השבוע
עמוד 3

סיפור לשבת
עמוד 2

'הצילני נא מיד אחי מיד עשיו' – אותם אמר יעקב אבינו בהמשך תפילתו? אלא, יעקב אבינו ידע שתפילה מתקבלת לפני השם רק כאשר היא כוללת בתוכה הודאה על העבר. לפיכך, תחילה הודה על החסדים והאמת להם זכה עד כה, ורק אחר כך החל להתפלל על מצוקתו, מתוך הבנה שתפילה יכולה להתקבל רק אם קודמת לה הודאה עמוקה על העבר! ההבנה החדשה הלמה בראשו של האברך כאלפי פטישים. 'אולי עלי לשנות את נוסח תפילתי...' לחש לעצמו. הוא התעשת, נטל ידיו, קרא את ההלל בלי ברכה והחל מודה להשם. 'אבא, תודה על הבית שזכיתי להקים, תודה על האוירה השמחה השוכנת בו, על הילדים הבריאים והמחונכים הגדלים בו. תודה על היכולת לפרנסם, תודה על העונג לשבת איתם בסעודת שבת, לרוות מלוא חופניים נחת מהסיפורים, מהצחקוקים, מהחיוכים שלהם...

תודה אבא, המשיך האברך בדמעות התרגשות, 'על ששתי רגלי הולכות, ושתי ידיי פעילות. אני יודע שהדבר לא מובן מאליו, יש רבבות נכים בעולם שכל פעולה פשוטה שלי היא קריעת ים סוף עבורם, ואילו אני יכול לעשות הכל בכוחות עצמי. תודה אבא על הבריאות השלימה בכל אבריי עד עתה, ועל הזכות לראות עד עתה...'

בסוף, ביקש בקצרה, 'עזרני, אבא טוב שמרעין עלי כה הרבה טוב, שעניי ימשיכו לראות ולתפקד, ואוכל להודות לך בעיניים בריאות על כל החסד הזה...'

מעודד עלה מידועינו האברך על יצועו, וכבר בשעת בוקר התייצב בחדר ההמתנה של הרופא, וביקש להיכנס ללא תור מראש. הרופא כבר הכיר את המחזה של חולים המסרבים להאמין לגזירה, ובדרך כלל סירב לקבלם שנית, בוודאי ללא תור קבוע מראש. נגד כל הגיון הסכים הפרופסור לקבלו, ואחרי דקות התבוננות ארוכות גבותיו התעגלו בתימהון:

'אתה זה שהיית כאן אתמול? זה לא יכול להיות, זה לא יכול להיות! - - - הרי הבעיה שלך נפתרה בניתוח פשוט וקצר, תקבע אצל המזכירה כבר למחר...'

כעבור 48 שעות, צעד בשדה התעופה הבוסטוניא אברך מחויך, מאושר, ובעיקר מודה. עיניו היו לו לשלל! המיית ההודאה שפרצה מליבו, היא שפתחה עבורו שערי שמים. לבו השבור והמיסור לנוכח הגזירה הקשה, שהצליח להתעשת ולפצוח במחול של הודאה – הוא שחולל כאן מהפך!

הוא הביט כה וכה, ועיניו לא שבעו מלראות, תוך שבליבו החליט לפרסם את הנס. למען יידעו הכל, כי אף שמצוקה יוצרת תפילה בתחנונים, הנס הגדול באמת מתרחש רק כאשר ההודאה היא המובילה את התפילה, כאשר התודה כובשת את כל הלב!

המסר ברור, נוקב חדרי לב: אבא אוהב לילדיו אהוביו, חפץ להרעף עליהם רק טוב, לראות את ילדיו שמחים ומאושרים. הקדוש ברוך הוא, האבא הטוב שלנו, מטרתו האחת והיחידה היא להיטיב לנו, כדי שנוכל לשאת אליו עיניים ולומר תודה, פשוט תודה.

אבל, אם לא עלינו אנחנו שוכחים להרים עיניים מודות, אזי נאלצים להזכיר לנו לשאת עיניים בדרכים אחרות... אם אנו מביטים בשפע העצום הזה, בילדים, במשפחה, בהצלחה, בבריאות, בפרנסה – אך ממשיכים במירוץ החיים במקום להודות – עלולים להזכיר לנו בעזרת אבנים קטנות להזכיר לנו לשאת עיניים אל על...

הבה נודה, פשוט נאמר תודה. תודה אבא שזכינו לעבוד אותך, תודה שיש לנו מה לאכול, שאיברינו עובדים ופעילים, שיש לנו משפחה אוהבת ותומכת, שאנחנו חווים כה הרבה רגעי אושר. תודה אבא – זה כל התפקיד שלנו!

לשמיעת שיעורי הרב אשר קובלסקי בדף היומי ובנושאים שונים
חיגו עכשיו לקול הלשון: 073-2951342

סיפור לשבת הרב אשר קובלסקי

ישועה בזכות הודאה

מי שמודה להשם באמת יכול להשפיע עליו ישועות גדולות!

הסיפור הבא הוא סיפור שקרה בזמנינו. אנן. מעשה באברך יקר אשר חלה במחלת עיניים קשה, עד שהרופאים קבעו כי אפסו סיכויי להמשיך לראות כמקדם, ועוורונו המלא אינו שאלה של 'האם' אלא של 'מתי'.

הימים חולפים, ומצב עיניו הולך ומחמיר. בעצת העסקנים הרפואיים, הזמין בדחיפות טיסה לבוסטון, אל מרכז רפואת העיניים הגדול בעולם. מבעוד מועד סודרה לו הפניה אל מנהל מחלקת רפואת העיניים במקום, הנחשב למומחה מספר אחד בעולם בתחום הבעיה הספציפית שלו.

הפרופסור הדגול ישב מולו, והביט בעיון לסירוגין בעיניו, בצילומים, ובדו"חות שלפניו. לאחר מכן, פנה אל האברך שישב מתוח לפניו ואמר קצרות: 'ראה נא איש צעיר. תנצל היטב את השבועות הקרובים, שתספיק לראות את כל אשר תחפוץ בימי חלדך. בעוד מספר שבועות תהפוך לעיוור גמור, ואין ממש ממש אין מה לעשות, התיק שלך אבוד לגמרי...' כשיצא האברך מחדרו, נחת על הכסא הסמוך כשלב מרוסק לחלוטין. גלגלי מוחו הלמו בפראות, ונשימתו נעתקה. הקביעה של הרופא, לפיה יישאר עיוור מעתה ואילך, נאמרה בטון נחרץ שאינו משתמע לשני פנים. אחרי שהתאושש מההלם הראשוני, התקשר לעסקנים הרפואיים ששלחו אותו הנה, וביקש כי ישוחחו שוב עם הרופא, וינסו לחלץ ממנו פיתרון כלשהו.

אלא שגם התערבותם, לא שינתה את עמדת הרופא כמלוא נימה. הוא חזר והסביר כי עיניו של האברך הזה חדלו מלתפקד, והלכה למעשה הוא כבר עיוור אלא שעדיין הוא רואה קצת....

עם הקביעה הנחרצת הזו, ראה מידועינו האברך אך 'שחור בעיניים', תרתי משמע. באין פיתרון באופק, התקשר האברך אל סוכן הנסיעות וביקש להזמין כרטיס בחזרה לישראל למחר בערב. לפחות יכלה את הימים הבודדים שעוד יוכל לראות בחיק משפחתו, ויעניק לעיניו את הזכות לראות עוד כמה רגעי נחת בודדים...

באותו ערב ישב האברך בחדרו, ועיניו זולגות דמעות. הדמעות הללו היו גם שחרור מתח, גם תפילה לנס גלוי שאולי עוד ישנה את התמונה, ובעיקר – דמעות פרידה מחוש הראיה... מחשבותיו הרחיקו אל בני משפחתו, אל קהילתו האהובה, אל בית הכנסת השכונתי – כל אותם מקומות מרגשים שלא יזכה עוד לחוות בחוש הראיה...

אך כשעלה במוחו בית הכנסת השכונתי, נזכר בשיחה מעניינת ששמע מדרשן בבית הכנסת, שבועות ספורים קודם לכן. היה זה בשבוע פרשת וישלח, והדרשן ציטט ביאור מדברי רבינו בחיי על התורה, המבאר את תפילתו של יעקב טרם המפגש עם אחיו עשיו, כאשר הוא מתחיל את תפילתו במילים 'קטונתי מכל החסדים ומכל האמת'. והלא הדעת נותנת, שאדם הנתון במצוקה יתפלל על מצוקתו, ויתחיל את תפילתו מיד במילים

רוצים להפיץ את העלון "אור הפרשה"
באיזור מגוריהם?

להרשמה התקשרו עכשיו

054-8430340 | 03-5701212

תל אביב

רמת גן

פרשת בשלח

בתחילת הפרשה אנו לומדים אותנו מה כוחה של 'תפילה' שבאה מעומק הלב. שכאשר בני ישראל ראו את מצרים נוסע אחריהם, מיד נאמר "ויצעקו בני ישראל אל ה'", וביארו הראשונים (רש"י, רבנו בחיי) שתפשו אומנות אבותיהם, ע"כ. ויש להתבונן בלשון הכתוב שנאמר כאן "ויצעקו", לעומת זאת כאשר היו במצרים נאמר שם "ויצעקו". שאלה כעין זו יש גם בתהילים בפרק קז שם עוסקים באנשים שהיו נתונים בצרה, יורדי הים, חבושים בבית האסורים, חולים, הולכי מדברות, וכל אחד בעת צרתו פונה אל הקב"ה בתפילתו בחלק מהם נאמר "ויצעקו" ובחלק נאמר "ויצעקו". והשאלה מתעוררת מדוע יש שינוי בלשון. המלבי"ם מסביר: 'במדבר' ר'בים' אמר ויצעקו – וב'חול' ר'בית האסורים' אמר ויצעקו – כי 'צעקה' גדולה מזעקה, וכן אמר בשני אלה יצילים – ובחולה

לפי כשהיו במצרים עדיין תלו תקוה שאולי כיון שנצטרע מלך מצרים, כעת יהיה להם קצת התחשבות, לכן היה חסרון קצת בפניה להקב"ה. לעומת זאת כשהיו על שפת הים שם כבר אין להם שום מנוס, כי מצרים מאחריהם והים מלפניהם, ואין להם שום מנוס, אז הפניה ישירה מעומק הלב להקב"ה, וכאשר יש פניה חזקה מאוד אזי גם באה הישועה, אחת ולתמיד "וישע ה'" את ישראל מיד מצרים" וכפי שמשה הבטיחם "לא תוסיפו לראותם עוד עד עולם".

בזה יתבארו גם דברי רש"י שכתב על הפסוק "ויצעקו" תפסו אומנות אבותם בידם. ואילו בפרשת שמות על הפסוק "ויצעקו" לא כתב רש"י שתפסו אומנות אבותם. ולפי הביאור הנזכר מובן, היות ובמצרים עדיין תלו תקוה גם במצרים, ולזה לא יקרא תפסו אומנות אבותם. כי אבותינו הקדושים בטחו אך ורק בהקב"ה בלי שום תקוה שאדם אחר יושיע אותם. כמו"ש בתהילים כב' "בך בטחו אבותינו, בטחו ותפליטמו" ופירש הרד"ק כי כמה פעמים בטחו בך אבותינו ותפליטמו מצרתם, ולא היה שקר בטחונם. וכפל בטחו לחזק הבטחון, כי לא היה להם בטחון באחר אלא בך. ע"כ. ולכן רק כאן שעמדו על הים ותלו תקוות בהקב"ה בלבד, הסביר רש"י שתפסו אומנות אבותם בידם.

הרב משה דיין שליט"א ראש הכולל "קנין הלכה" ומדריך חתנים בישיבת אור דוד

"שהחיינו" ויאכל מן הפרי ויכוון לפטור את הפרי משבעת המינים.

אם יש לפני האדם שני פירות שהם ממין שבעת המינים ומין אחד הוא יותר חביב עליו והמין השני הוא מוקדם בפסוק, צריך לברך קודם על המין שהוא מוקדם יותר בפסוק, וכן אם יש שני מינים של פירות משבעת המינים והאחד קודם בפסוק אבל אינו שלם והשני יותר מאוחר בפסוק אבל הוא שלם כגון חצי תאנה, יש להקדים ולברך על הפרי שקדם בפסוק אף על פי שאינו שלם.

אם יש לפני האדם יין ופירות משבעת המינים מעיקר הדין רשאי להקדים ולברך על הפירות לפני שמברך על היין, אולם ראו להקדים ולברך על היין קודם, אולם אם מונח לפני יין ופת חטים או פת שעורים (או כל שאר מיני דגן בין שעשו מהם תבשיל בין שעשו מהם עוגה) לכתחילה יש להקדים ולברך על הפת חטים או שעורים.

כל דיני קדימה בברכות זה דווקא שמונח לפני שני המינים (או יותר) ורוצה לאכול עכשיו משניהם אבל אם אינו רוצה לאכול עכשיו משניהם אף על פי שיועד שירצה לאחר זמן לאכול גם ממין השני אינו צריך להקדים את המין השני אף על פי שהמין השני הוא יותר חשוב והוא משבעת המינים, וכן אפילו אם יודע שיביאו לו תוך זמן קצר את המין שהוא קודם לברכה ובדעתו גם לאכול מאותו המין שיביאו לו רשאי להקדים ולברך על המין שמונח לפניו, ואינו חייב להמתין אפילו זמן מועט עד שיביאו לו את המין השני.

כל דין קדימה בברכות היינו לכתחילה, אבל בדיעבד אם טעה והקדים לברך על המין שלא היה צריך להקדימו יצא ידי חובתו ואינו צריך לחזור ולברך על המין שהיה צריך להקדימו.

הרב רועי גנון כותב את מדור ההלכות באתר הלכות נוספות נכנסו לאתרנו: Rabenu.com

ומאסר אמר יושעם - כי הצלה גדולה מישועה, כי סכנת הים והמדבר גדולה יותר מחולי ומאסר עכ"ל. וביאור הדברים: כגודל התפילה כך גודל הגאולה, בדרך כלל כאשר אדם נמצא במצוקה שאין לו מוצא ממנה בדרך הטבע הרגילה, הרי הוא צועק בכל כוחו, לכן הולכי מדבריות שהסכנה שם גדולה ואין מנוס ממנה, אם ישאג עליהם אריה, או אחד מהטורפים האחרים, וכן יורדי הים באוניות שקמה עליהם רוח סערה, הרי על פי דרך הטבע קשה מאוד להנצל. והם חשים ומרגישים שאין להם על מי לסמוך מלבד על אבינו שבשמים, לכן הם 'צועקים' להקב"ה קריאה מעומק הלב. ולפיכך גם הצלתם היא הצלה מרבית שהביאם אל מחוז חפצם ובכך נפטרה הבעיה לתמיד. לכן נאמר שם 'יצילים'. לעומת זאת אדם שנמצא במצוקה שיש לה פתרון גם בידי אדם, אף אם הוא זועק בתפילה לאבינו שבשמים מכל מקום אין תפילתו מכל הלב בשלימות, מכיוון שהוא תולה קצת בתקוות בבני אדם, כגון: חולה תולה תקוותו ברופא, אסיר תולה תקוותו בסוהר או בממונים עליו, לכן גם הצלתו היא בהתאם, ושם נאמר 'יושעים' אף על פי שבהצלתו יצא ממנה יכולה היא לחזור אליו כבפעם הראשונה, כי היא באה לו מאחרים, מה שאין כן בהולכי מדבר ויורדי הים שהליכתם היא מרצונם בלבד.

זהו גם ההבדל בין מה שנאמר בזמן השעבוד 'ויצעקו', לבין מה שנאמר כשהיו על הים 'ויצעקו'.

ועורכים שולחן ולומדים משנה או זוהר שמדבר בענין הפרי ואחר כך אוכלים אותו.

אכילת הפירות ביום ט"ו בשבט היא מעין שבח לה' יתברך אשר ברא בעולמו אילנות טובות כדי שיוכלו בני אדם ליהנות מהם, ויום זה שמסמך את השגשוג של האדמה הוא יום חשבון נפש לאדם שיתבונן על מצבו הרוחני ועליו להיות כמו האילנות שהולכים וגדלים כך הוא צריך לדאוג שיהיה במצב תמידי של עלייה ושגשוג ברוחניות וכמו שנאמר "כי האדם עץ השדה".

נאמר בתורה "ארץ חטיה ושעורה וגפן תאנה ורימון ארץ זית שמן ודבש", ולמדו חכמים שאם הביאו לפני כמה סוגי פירות של שבעת המינים יש לברך קודם על הפרי שהוא מוקדם יותר בפסוק, ועוד למדו שכל הסמוך למילה "ארץ" בין תיבת "ארץ" הראשונה ובין תיבת "ארץ" השנייה נחשב שהוא יותר מוקדם לחברו ועליו יש לברך קודם. וכך סדר הקדימה בברכות לשבעת המינים:

1. פת חטים
2. פת שעורים (וכן כל מיני דגן כגון כוסמת, שיבולת שועל, שיפון, קודמים לכל פירות שבעת המינים בין שהם תבשיל בין שעשו מהם עוגה)
3. זיתים
4. תמרים
5. ענבים
6. תאנים
7. רימונים

אם יש שני פירות שברכתם שווה ואחד מין הפירות הוא ממין של שבעת המינים, צריך להקדים ולברך על הפרי שהוא משבעת המינים, ואפילו הפרי השני שאינו משבעת המינים חביב עליו יותר מהפרי של שבעת המינים, וכן יש להקדים ולברך על הפרי משבעת המינים אפילו שהוא אינו שלם והפרי שאינו משבעת המינים הוא שלם.

אולם אם יש לפני פרי שאינו משבעת המינים והוא פרי חדש שצריך לברך עליו "שהחיינו" וגם פרי משבעת המינים יברך קודם על הפרי החדש שאינו משבעת המינים מפני שמברך עליו "שהחיינו", ויברך על הפרי כברכתו ואחר כך יברך

הלכות ט"ו בשבט

חמישה עשר בשבט הוא ראש השנה לאילנות לענין מעשר, היינו פירות שגדלו שליש לפני ט"ו בשבט הם לשייכים לשנה אחת, ופירות שגדלו שליש אחר ט"ו בשבט הם לשייכים לשנה אחרת ואי אפשר להפריש אחד על השני.

הטעם שבט"ו בשבט קבעו חכמים שהוא ראש השנה לאילנות כיוון שבתקופה זו רוב הגשמים ירדו ורוב פירות הארץ מתחילים לבלבב והוא חג של התעוררות ופריחה של האילנות והצמחים, וזה יום שמתחדש בו כוח האדמה להוציא פירותיה ולהראות את שבחה של ארץ ישראל שנאמר עליה "ארץ חטיה ושעורה וגפן תאנה ורימון ארץ זית שמן ודבש", ולכן הוא יום של שמחה לעם ישראל.

כתוב בספרים שקבלה מאבותינו להתפלל בט"ו בשבט על אתרוג כשר ויפה ומהודר שה' יתברך יזמין לו לצורך חג סוכות, כי ביום זה עולה השרף באילנות והוא כפי הזכות של כל אחד מישראל, ולכן מה טוב ומה נעים שיתפלל האדם ביום ט"ו בשבט ראשית יסוד הצמיחה שיזמין לו ה' יתברך את פרי העץ הדר (אתרוג) ותפילתו תעשה פירות.

והגם בט"ו בשבט לאכול את פירות האילן ובפרט את פירות שבעת המינים, ונהגים גם להדר ולקחת פרי חדש כדי לברך עליו ברכת "שהחיינו",

עוד סיבות להתעלף

המח האנושי שוקל רק כ-3 קילוגרם ודוחסים בו כמאה מיליארד נוירונים (תאי עצב), שיכולים לקלוט כ-40 מיליון ביטים של מידע בשנייה. לא להתעלף?!

לב האדם שגודלו כגודל אגרוף בלבד, פועם מעל 2.5 מיליארד פעמים במשך 75 שנות חיים ומזרים כ-9000 ליטר דם ביום ומעלה כ-200 מיליון ליטר ב-75 שנה. לא להתעלף?!

שחפית הקוטב, ציפור במשקל של שקית פיצוחים, כ-100 גרם בלבד נודדת כל שנה מהקוטב הצפוני לקוטב הדרומי, ובכך גומעת מרחק של למעלה מ-20 אלף קילומטר, כשבמהלך חייה היא נודדת מרחק הדומה באורכו למסע מכדור הארץ לירח ובחזרה. לא להתעלף?!

אנו יודעים בדיוק מדויק על אלפית השנייה מתי זרחה השמש לפני 75 שנה ומתי תזרח בעוד 75 שנה. לא להתעלף?!

הסיבה שאנו לא מתעלפים כל כך הרבה פעמים ביום, ואפילו לא יוצאים מגדרנו מכמות הפלאים שאנו רואים בעולמנו – כי התרגלנו. התרגלנו שהשמש זורחת, והעננים מכסים את השמים וממטירים גשם, ומצמיחים את העצים והפירות, ושהתפוז מלא בוויטמין C. התרגלנו. והמשכנו לרוץ במרוץ החיים.

ט"ו בשבט ראש השנה לאילנות. כדאי לעצור רגע, להיות קצת פחות טכנוקרטים ומתוכננים ולחזור לשורשים, למקור לטבע ולהודות על הטובות שעטף ועוטף אותנו בורא העולם. ט"ו בשבט מלא הודיה

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בישיבת אור דוד
למגוון הרצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.co.il

רגע חושבים

הרב יואל שאלון

למה אנחנו לא מתעלפים?

ננסה לדמיין סיפור דמיוני לחלוטין, שאנו שומעים על בואו של מקובל גדול ביחד עם עשרה מתלמידיו לבית העלמין הקרוב בשעת לילה מאוחרת. בדרך לא דרך אנו צופים בחבורה הקדושה הניגשת לאחד מהקברים, פותחת אותו, ולאחר מסע תפילות מרגש – מעירה את הנפטר לחיים, שקם והולך לנגד עינינו המשתאות.

כיצד היינו מגיבים? מן הסתם היינו מתעלפים... אין הגדרה אחרת חוץ מנס, להגדיר את תחיית המתים הזאת.

כמו שאמרנו, סיפור דמיוני. בואו נעבור לספור אמיתי של "תחיית המתים", איציק חקלאי מהדרום זורע גרעין של תפוז באדמה. הגרעין מוקיב בחום ובלחות שבתוך האדמה, מתפרק ומת. ואז מתחיל לנבוט שתיל, שהופך לעץ ענק בגובה 6 מטר ורוחב דומה, המפיק 300 ק"ג תפוזים בריאים ועסיסיים בשנה, 7.5 טון ב-25 שנה. לא להתעלף?!

קראו תהילים בכל מקום...

בחרו את השעה שנוחה לכם...

אפליקציה חדשה
מבית "אור דוד"

קריאת תהילים יומית

קראו פרק תהילים והיו שותפים לסיום עשרות ספרי תהילים בכל יום

תזכורת יומית לקריאת פרק תהילים ללא התראה בשבתות וחגים

ברכו חבר או קרוב לאחר התהילים

להורדה לאנדרואיד
סרקו את הקוד
או חפשו "קריאת תהילים יומית"

ישיבת אור דוד
בראשות הרב דניאל זר